

A KÚRIA

Kvk.II.37.215/2012/2.szám

A Kúria dr. Gál Csaba János egyéni ügyvéd által képviselt kérelmezőnek az Országos Választási Bizottság 42/2012. számú határozata ellen benyújtott bírósági felülvizsgálati kérelme alapján indult nemperes eljárásban meghozta a következő

v é g z é s t:

A Kúria az Országos Választási Bizottság 41/2012. számú határozatát helybenhagyja.

A végzés ellen további jogorvoslatnak nincs helye.

I n d o k o l á s

Budapesti magánszemély 2012. március 23. napján kifogást nyújtott be az Országos Választási Bizottsághoz arra hivatkozással, hogy ugyanezen a napon a honlapon "véghajrá: aláírásgyűjtési maratont hirdet az + video" címmel cikk jelent meg arról, hogy a kérelmező az általa kezdeményezett népszavazások vonatkozásában aláírásgyűjtési maratont szervez. Az akció lényege az, hogy aki 24 óra alatt több aláírást összegyűjt, értékes ajándékokat, így kerékpár utalványt vagy európai parlamenti látogatást kaphat, illetve kedvenc képviselőjével vacsorázhat.

Az Országos Választási Bizottság 41/2012. számú, 2012. március 24. napján kelt határozatában a kifogásnak helyt adott és megállapította, hogy a kérelmező az aláírásgyűjtési maraton meghirdetése során tett ajándékok ígéretével megsértette a választási eljárásról szóló 1997. évi C. törvény (a továbbiakban: Ve.) 48.§ (3) bekezdésében foglalt tilalmat. Az Országos Választási Bizottság a pártot a további jogsértéstől eltiltotta.

A határozat indokolása szerint a Ve. 77.§ (1) bekezdése értelmében a választásra irányadó jogszabály, illetőleg a választás és a választási eljárás alapelveinek megsértésére hivatkozással kifogást bárki benyújthat. Az Országos Választási Bizottság megállapította, hogy a kérelmező azzal, hogy az aláírásgyűjtőknek az aláírásokért előnyt ígért megsértette a Ve. 48.§ (3) bekezdését, mely szerint az ajánlásért – ebben az esetben az aláírásért - az ajánlónak vagy rá tekintettel másnak előnyt adni vagy ígérni, valamint az ajánlásért előnyt kérni, illetőleg előnyt vagy annak ígéretét elfogadni tilos.

Az Országos Választási Bizottság hivatkozott arra is, hogy a „rá tekintettel másnak” kifejezés értelmezése alapján a tilalom minden személyre, így az aláírásgyűjtő személyre is vonatkozik.

Az Országos Választási Bizottság határozatának indokolásában arra is utalt, hogy a kifogás azon része, amely az állampolgárok esetleges zaklatásának lehetőségére vonatkozott kizárólag feltevés, amelyre vonatkozóan igazolt jogszabálysértés a beadvány benyújtásáig nem valósult meg, illetőleg a beadványozó az erre vonatkozóan konkrét kérelmet nem fogalmazott meg, így az Országos Választási Bizottság az erről való döntést mellőzte.

A határozat ellen a kérelmező bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet nyújtott be.

Kérelmében az Országos Választási Bizottság határozatának megváltoztatását és annak megállapítását kérte, hogy a nem sértette meg a Ve. 48.§ (3) bekezdésében meghatározott tilalmat. Kiemelte, hogy az aláírásokért sem az aláírást adónak, sem az aláírást adóra tekintettel másnak előnyt nem adott és nem is ígért. Az aláírás- gyűjtőknek ajánlott jutalom nem az aláírás adóra tekintettel történt, ezért téves az Országos Választási Bizottság azon megállapítása, amely szerint a „rá tekintettel másnak” kifejezés minden személyre, így az aláírásgyűjtőre is vonatkozik. A Ve. 48.§ (3) bekezdésének célja, hogy a választópolgár az ajánlás vagy az aláírás odaadásáról illetéktelen külső befolyástól mentesen döntsön, ezért a rendelkezés megtiltja, hogy neki előnyt ígérjenek vagy adjanak az ajánlásért, aláírásért cserébe. A "rá tekintettel" kifejezés helyes értelmezése az, hogy a tilalom a választópolgár befolyásolása céljából áll fenn, ezzel szemben az Országos Választási Bizottság határozata a kifejezésnek semmilyen értelmet nem tulajdonított, amikor arra hivatkozott, hogy a kifejezés miatt a tilalom minden személyre vonatkozik.

A kérelmező arra is hivatkozott, hogy az akciója nem a választópolgárt kívánta befolyásolni és az erre nem is volt alkalmas. Az előny ígérete azoknak az aláírás gyűjtőknek szólt, akik a törvényes kereteken belül maradván a legtöbb aláírást gyűjtik össze, azaz az aláírások összegyűjtésével szükségszerűen együtt járó logisztikai tevékenységet, az aláírásgyűjtő ív és az aláírni kívánó személy közti összeköttetés megteremtését a leghatékonyabban hajtják végre.

A kérelmező a bírósági felülvizsgálati kérelmében hivatkozott arra is, hogy a Fővárosi Bíróság már eseti döntésében kiemelte, miszerint a törvényi szabályozás nem terjed ki az ajánlószelvény gyűjtők esetleges díjazásának tiltására. A kérelmező megjegyezte, hogy az ellenkező értelmezés elfogadása esetén az ajánló szelvény(aláírás) gyűjtésében résztvevő személyek számára semmilyen vagyoni előnyt, így költségtérítést sem lehetne biztosítani, mivel ez is ellentétes lenne a Ve. 48.§ (3) bekezdésével.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelem alaptalan.

A Ve. 48.§ (3) bekezdése értelmében: az ajánlásért az ajánlónak vagy rá tekintettel másnak előnyt adni vagy ígérni, valamint az ajánlásért előnyt kérni, illetőleg előnyt vagy annak ígérését elfogadni tilos.

A Ve. 116.§ rendelkezése alapján a Ve. általános szabályait (I-X. fejezetek) a népszavazásra vonatkozó fejezetben foglalt eltérések mellett kell alkalmazni. Az aláírásgyűjtéssel kapcsolatban a Ve. XIII. fejezete az ügyet érintően eltérő rendelkezést nem tartalmaz, így a jogosultságokra és kötelezettségekre a Ve. általános szabályait, a jogorvoslatra pedig a X. Fejezet előírásait kell alkalmazni.

A Ve. 48.§ (3) bekezdése a népszavazással kapcsolatos aláírásgyűjtés körében a Ve. 118.§ (2) bekezdése alapján érvényesül.

Az Országos Választási Bizottság a Ve. 48.§ (3) bekezdésében foglalt tilalmat helytállóan értelmezte. A tilalom a törvényi megfogalmazásból következően teljeskörű és abszolút hatályú, egyaránt kizárja az előnnyel vagy annak ígéréssel a választópolgár közvetlen vagy közvetett befolyásolását.

A bírósági felülvizsgálat iránti kérelmet előterjesztő értelmezését a Ve. 48.§ (3) bekezdésének megfogalmazása nem támasztja alá. Arra ugyan helyesen hivatkozott a kérelmező, hogy az

előnyt vagy annak ígérését az aláírást adó vonatkozásában kell vizsgálni, azonban tévedett abban, hogy az általa alkalmazott érdekeltségi konstrukció nem áll összefüggésben az aláírások megszerzésével, az aláírást adók magatartásával és szándékával.

A Kúria hangsúlyozza, hogy a kérelmező által meghirdetett "aláírásgyűjtési maraton" célja a minél nagyobb számú aláírás megszerzése volt, melyet a kérelmező az aláírásgyűjtők külön - jogi tartalmában díjkitűzést jelentő - nyilvánosan közzétett ösztönzésével kívánt elérni.

A kérelmező az előnyt, illetőleg az ígérését a minél nagyobb számú aláírás összegyűjtése céljából biztosította az aláírást összegyűjtőknek, ami a Ve. 48.§ (3) bekezdésének kategorikus tilalmazó szabályába ütközik.

A kérelmező emiatt tévesen hivatkozott arra, miszerint az akció nem a választópolgár befolyásolására irányult. A által meghirdetett „aláírásgyűjtési maraton” célja végső soron az aláírások számának növelése volt, annak ellenére is, hogy az előny vagy annak ígérete közvetlenül az aláírásgyűjtőknél jelentkezhet. Az ilyen típusú eljárást joggal értékelte az Országos Választási Bizottság a választópolgár közvetett befolyásolásának, amely a Ve. 48.§ (3) bekezdése szerint tilalmazott.

A kérelmező a bírósági felülvizsgálati kérelmében megalapozatlanul utalt arra is, hogy az Országos Választási Bizottság a Ve. 48.§ (3) bekezdését nem értelmezte. A határozat indokolásából megállapíthatóan az Országos Választási Bizottság a jogszabályi rendelkezésnek – helytállóan – abszolút hatályú tilalmat tulajdonított, arra utalással, hogy a „rá tekintettel másnak” megfogalmazás miatt a tilalom minden személyre, így az aláírásgyűjtő személyekre is vonatkozik.

A Kúria nem osztotta a kérelmező arra történő hivatkozását sem, hogy az Országos Választási Bizottság jogértelmezése kizárja az aláírásgyűjtésben résztvevő személyek költségtérítését. A költségtérítés - fogalmából eredően - a korábban ténylegesen és igazolt felmerülő költségek kompenzálását jelenti, így e vonatkozásban a vagyoni előny, illetőleg annak ígérete értelemszerűen nem merülhet fel, így a Ve. 48.§ (3) bekezdés alkalmazását sem lehet felvetni, a díjkitűzés és a költségtérítés nem azonos fogalmak.

A fentiek alapján a Kúria azt állapította meg, hogy az Országos Választási Bizottság határozata a Ve. helyes értelmezésén és alkalmazásán alapult, így a határozatot a Ve. 84.§ (7) bekezdés a) pontja alapján helybenhagyta.

A további jogorvoslat lehetőségét a Ve. 84.§ (10) bekezdés zárja ki.

Budapest, 2012. március 28.

Dr. Kaszainé dr. Mezey Katalin sk. a tanács elnöke,
Dr. Kalas Tibor sk. előadó bíró,
Dr. Tóth Kincső sk. bíró